

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A protestáns egyházzene visszatükröződése a kortárs zenében 2

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Mesterképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zeneművészet a kortárs térben
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	<i>A protestáns egyházzene visszatükröződése a kortárs zenében 2</i>			A tantárgy kódja	TMM 2218
2.2. Az előadásért felelős tanár neve					
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva – egyetemi docens				
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható			2.8. Tantárgy típusa	Kiegészítő

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	1	melyből: 3.2. előadás	0	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	12	melyből: 3.5. előadás	0	3.6. szeminárium/labor	12
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET) – egyéni gyakorlás					10
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					4
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					14
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
3.5.5. Vizsgák					2
3.5.6. Más tevékenységek: koncertek, fellépések.					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					38
3.8. A félév összóraszama					50
3.9. Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	-
4.2. kompetenciabeli	Fejlett éneklési készség és hallás, tiszta vokális intonáció

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP7	Kontextualizálja a művészeti tevékenységet
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	Adaptálja a didaktikai stratégiát a tanulók és hallgatók képességeihez
CT2	Önreflexiót tanúsít

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP7	7. A hallgató/végzett hallgató ismeri saját művészeti szakterületének meghatározó történeti, kulturális és esztétikai vonatkozásai pontjait, valamint érti a művészi alkotás és annak társadalmi, kulturális és ideológiai kontextusa közötti összefüggéseket, amelyben az alkotás létrejön és fejlődik.	7. A hallgató/végzett hallgató képes a művészeti tevékenységet tágabb kulturális és interdiszciplináris kontextusokban elemezni és értelmezni, megalapozott és érvekkel alátámasztott értelmezéseket megfogalmazni, valamint az alkotást művészeti irányzatokkal, stílusokkal és esztétikai paradigmákkal összefüggésbe hozni.
CT1	1. A hallgató/végzett hallgató ismeri a tanuláselméleteket, a pedagógiai differenciálás alapelveit, valamint a tanulók és hallgatók kognitív és művészeti fejlődésének sajátosságait.	1. A hallgató/végzett hallgató elmélyült ismeretekkel rendelkezik a tanulás kortárs elméleteiről, a tantervi differenciálás és személyre szabás modelljeiről, valamint azokról a pszichopedagógiai mechanizmusokról, amelyek megalapozzák a didaktikai stratégiák alkalmazkodását a tanulók és hallgatók kognitív, motivációs és szocioemocionális sokféleségéhez.
CT2	2. A hallgató/végzett hallgató szisztematikusan alkalmazza a reflektív elemzés eszközeit és módszereit – így különösen a reflektív naplót, a kritikai önértékelést, a narratív elemzést és a strukturált visszajelzést – saját szakmai gyakorlatának, döntéseinek és teljesítményének elemzésére, azok eredményességének és minőségének optimalizálása céljából.	2. A hallgató/végzett hallgató elmélyült ismeretekkel rendelkezik a kritikai reflexió, a metakogníció és a tanulás önszabályozásának elméleti modelljeiről, továbbá ismeri a folyamatos szakmai fejlődés és a reflektív szakmai identitás fogalmi kereteit.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	
1.	A hallgató megismeri és elmélyíti a protestáns egyházzene főbb történeti, esztétikai és stílári jellemzőit, valamint annak szerepét az európai zenei kultúra fejlődésében.
2.	A hallgató megérti és értelmezi a protestáns zenei hagyomány, a liturgikus gyakorlat és a zenei nyelv fejlődése közötti összefüggéseket különböző történelmi és kulturális kontextusokban.
3.	A hallgató azonosítja és elemzi a protestáns zenei hagyomány kortárs zeneszerzői alkotásokban való megjelenésének és újraértelmezésének különböző módjait.
4.	A hallgató megismeri és értelmezi azokat a főbb technikákat és zenei eljárásokat, amelyek révén a protestáns egyházzene elemei – a korál, a dallam, a liturgikus szöveg, a zenei idézet vagy a hangzásbeli szimbolika – beépülnek a kortárs zeneszerzői alkotásokba.
5.	A hallgató megérti és értékeli a protestáns zenei és teológiai források, valamint a kortárs alkotók esztétikai, zeneszerzői és kifejezésbeli döntései közötti összefüggéseket.
6.	A hallgató megismeri és kritikai szempontból kontextualizálja azon meghatározó zeneszerzők műveit és munkásságát, akik a kortárs zenében a protestáns zenei hagyomány elemeit felhasználják, újraértelmezik vagy új jelentéstartalommal ruházzák fel.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)	
1.	A hallgató a zenetudomány módszereit és fogalmait alkalmazva elmélyült zeneelméleti és zenetudományi elemzéseket készít olyan kortárs művekről, amelyek a protestáns egyházzenei hagyomány elemeit hasznosítják.
2.	A hallgató azonosítja és kritikailag értelmezi a protestáns zenei anyag átvételének, átalakításának és új kontextusba helyezésének különböző módjait a kortárs zeneszerzői alkotásokban.
3.	A hallgató összekapcsolja a protestáns repertoár zenei, liturgikus, teológiai és kulturális dimenzióit a kortárs zeneművek sajátos művészi kifejezőmódjával.
4.	A hallgató összehasonlítja és kritikailag értékeli a protestáns hagyomány kortárs zeneszerzői alkotásokban történő felhasználásának különböző módjait, kiemelve a folytonosságot, az átalakulást és az innováció szempontjait.
5.	A hallgató szakszerűen és következetesen alkalmazza a szakterminológiát és a tudományos módszertant, valamint a szakirodalmi forrásokat olyan tanulmányok, elemzések és prezentációk elkészítéséhez, amelyek a protestáns egyházzene és a kortárs zeneszerzői alkotások kapcsolatát vizsgálják.
6.	A hallgató önállóan végez kutatási és értelmezési tevékenységet a protestáns hagyomány által inspirált kortárs zeneművek és zenei jelenségek vizsgálata során, és a szakirodalom, valamint a vizsgált repertoár elemzésére alapozva megalapozott következtetéseket fogalmaz meg.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
Könyvészet		

8.2. Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. a. Téma: A genfi zsoltárok a kortárs magyar kórusirodalomban b. Kulcsszavak: szövegfordítás, Szenci Molnár Albert, parafrázisok	Elemzés Párbeszéd Szemléltetés	- Péter, Éva. The Genevan Psalms (1562) in the Hungarian Choral Literature. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LVII, 2, 2012, pp. 29–41.
2. a. Téma: Jacob van Eyck furolára írt zsoltárvariációi (17. század) b. Kulcsszavak: ritmikai variáció, ornamentika	Problémafelvetés Elemzés Tanulmányozás	Jacob van Eyck: Genfi zsoltárvariációk furolára, Kiadja a Református Egyházzenei Munkaközössége, Budapest, 1997

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

3. a. Téma: Nicolas Vallet lantvariációi b. Kulcsszavak: hangszín, hangszeres technika	Elemzés Beszélgetés Demonstráció	Charles Warren Fox Nicolas Vallet and His Lute Music. Bulletin of the American Musicological Society No. 4 (Sep., 1940), pp. 11-13.
4. a. Téma: A 16. századi magyar református egyházi himnuszok a kortárs magyar kórusirodalomban b. Kulcsszavak: strófikus szerkezet, anyanyelvű éneklés	Problémafelvetés Elemzés Tanulmányozás	- Péter, Éva. Hymns of the Hungarian Reformed Church in the 16th Century. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LX, 1, 2015, pp. 129–146.
5. a. Téma: A reformáció korának énekei: a német korálok vokális feldolgozásai b. Kulcsszavak: korálritmus, vagáns ritmus, AA-forma	Elemzés Beszélgetés Demonstráció	Péter, Éva. The significance of Ein Feste Burg ist unser Gott in Music Literature. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LXII, 2, 2017, pp. 153–165.
6. a. Téma: Bűnbánati énekek b. Kulcsszavak: parafrázisok, bibliai szöveg	Problémafelvetés Elemzés Tanulmányozás	- Péter, Éva. Hymns of Repentance in the Worship Practice of the Reformed Church of Transylvania. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LVII, 1, 2012, pp. 53–64.
7. a. Téma: A szemináriumi dolgozatok bemutatása b. Kulcsszavak: zenei elemzések	Elemzés Beszélgetés Demonstráció	lucrări de seminar
8. a. Téma: Gárdonyi Zoltán kórusművei b. Kulcsszavak: dallamhűség, egyéni dallami invenció	Problémafelvetés Elemzés Tanulmányozás	Péter, Éva. Zoltán Gárdonyi Serving Ecclesiastical Music. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LIX, 2, 2014, pp. 133–151.
9. a. Téma: Gárdonyi Zoltán orgonaművei b. Kulcsszavak: a feldolgozás változatossága, romantikus regisztráció, hangszíngazdagság	Elemzés Beszélgetés Demonstráció	Péter, Éva. Zoltán Gárdonyi Serving Ecclesiastical Music. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, LIX, 2, 2014, pp. 133–151. Coca Gabriela: Tonális és harmóniai kolorisztikus megoldások Gárdonyi Zoltán Orgonakoráljaiban
10. a. Téma: Sigfrid Karg-Elert orgonára írt koráldallam-feldolgozásai b. Kulcsszavak: orgonatípusok, hangszínbeli színezés	Problémafelvetés Elemzés Tanulmányozás	Stephanie DiMauro The Flute and Piano Works of Sigfrid Karg-Elert: An Analytical and Contextual Study
11. a. Téma: Csomasz Tóth Kálmán és zeneszerzői munkássága b. Kulcsszavak: különböző kórusösszeállításokra írt művek, zeneszerzői eszközök változatossága	Elemzés Beszélgetés Demonstráció	Péter, Éva Theological, literary, and musical knowledge, all in the service of sacred music – The psalm arrangements of Kálmán Csomasz Tóth. In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, Volum Nr: LXVII-1, An: 2022. pp.. 213-228.
12. a. Téma: Ádám Jenő, Osváth Viktor és az egyházi énekek dallamaira épülő kórusműveik b. Kulcsszavak: zsoltárok, dicsőítő énekek	Problémafelvetés Elemzés Tanulmányozás	Péter, Éva Jenő Adam's Church Music Compositions, In: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, Volum Nr: LXVI-2, An: 2021. pp.. 265-276
Könyvészet: Benkő András, <i>Az egyházi ének története</i> , Editura Eparhiei Reformate din Ardeal, Cluj, 2000.		

Csomasz Tóth Kálmán, *A református gyülekezeti éneklés*, Editat de Sinodul Bisericii Reformate Maghiare, Budapest, 1950.

Csomasz Tóth Kálmán, *O wahres Wort*, Editat de Sinodul Bisericii Reformate Maghiare, Budapest, 2005.

Csomasz Tóth Kálmán, *Régi Magyar Dallamok Tára I. A XVI. század magyar dallamai*, Editura Academică, Budapest, 1958.

Dobszay László, *A magyar népének*, Editura Universității din Veszprém, 1995.

Dobszay László, *A magyar egyházzene-történet forrásai*, Ed. Magy. Egyházzenei társaság, Budapest, 1999

Dobszay László, *Bevezetés a gregorián énekbe*, Editura Magyar Egyházzenei társaság, Budapest, 1997.

Egyházzenei vezérfonal, Editat de Conventul Bisericii Reformate, Budapest, 1969

Ferenci-Dobszay-Bódiss-Farkas, *Protestáns graduál*, Editura Rezem, Budapest, 1996.

Jacob van Eyck: Genfi zsoltárvariációk furulyára, Kiadja a Református Egyházzenei Munkaközössége, Budapest, 1997

Magyar Református Énekeskönyv, Editura MRETZS, Cluj, 2000.

Papp Géza, *Régi Magyar Dallamok Tára II. A XVII. század énekelt dallamai*, Editura Academică, Budapest, 1970.

Péter, Éva Theological, literary, and musical knowledge, all in the service of sacred music – The psalm arrangements of Kálmán Csomasz Tóth. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, Volum Nr: LXVII-1, An: 2022. pp. 213-228.

Péter, Éva Jenő Adam's Church Music Compositions, In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, Volum Nr: LXVI-2, An: 2021. pp. 265-276

Péter, Éva. Osváth Viktor egyházi énekfeldolgozásai. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica*, LXIV, 2, 2019, pp. 157–177.

Péter, Éva. The significance of Ein Feste Burg ist unser Gott in Music Literature. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LXII, 2, 2017, pp. 153–165.

Péter, Éva. Hymns of the Hungarian Reformed Church in the 16th Century. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LX, 1, 2015, pp. 129–146.

Péter, Éva. Zoltán Gárdonyi Serving Ecclesiastical Music. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LIX, 2, 2014, pp. 133–151.

Péter, Éva. The Genevan Psalms (1562) in the Hungarian Choral Literature. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LVII, 2, 2012, pp. 29–41.

Péter, Éva. Hymns of Repentance in the Worship Practice of the Reformed Church of Transylvania. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LVII, 1, 2012, pp. 53–64.

Péter, Éva. Psalm singing in Transylvania. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LVI, 2, 2011, pp. 69–78.

Péter, Éva. Musical Life in the 17–18 th Century Reformed College of Székelyudvarhely. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LV, 1, 2010, pp. 3–11.

Péter, Éva. The Reformed Church and the Music. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, LIII, 1, 2008, pp. 149–172.

Psalterium Ungaricum, Szenczi Molnár Albert zsoltárfordításai a genfi zsoltárok dallamaira, Editat de Sinodul Bisericii Reformate Maghiare, Budapest, 2003.

Török J., *A mise liturgiája*, Editura Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 1997.

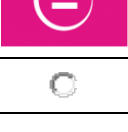
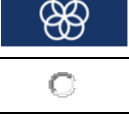
9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás			
9.5 Szeminárium/ Labor	A szemináriumokon való jelenlét, valamint a tevékenységekben való aktív részvétel	A tevékenység értékelése Vokális hallás utáni felismerés	25%
	Az énekdallamokból álló repertoár elsajátítása	Meghallgatás	25%
	Eredetiség és kreativitás a vokális és hangszeres művek elemzésében	Az írásbeli elemzések értékelése	50%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
-Az elméleti tananyag, valamint a protestáns énekekből álló minimális repertoár elsajátítása.			
-Legalább három zenei elemzés elkészítése.			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								Nem alkalmazható
								

Kitöltés időpontja:
2026.04.15

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:
Dr. Péter Éva

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.04.20.

Intézetigazgató:
Dr. Péter István

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.